

BILTEN

Europski poslovi u Hrvatskom saboru

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskom saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Strateški program Europske unije za razdoblje 2019. – 2024.

Europsko vijeće je na sastanku održanom 20. i 21. lipnja postiglo dogovor o **programu EU-a za sljedećih pet godina**. Usvojen je [Novi strateški program za razdoblje 2019. – 2024.](#) kojim se utvrđuju prioritetna područja u radu Europskog vijeća i daju smjernice za programe rada drugih institucija EU-a.

Strateški program usmjeren je na četiri glavna prioriteta:

- zaštitu građana i sloboda
- razvoj snažne i dinamične gospodarske osnove
- izgradnju klimatski neutralne, zelene, pravedne i socijalne Europe
- promicanje europskih interesa i vrijednosti na svjetskoj pozornici.

Načine ostvarivanja prioriteta prenosimo u cijelosti iz Strateškog programa:

Zaštita građana i sloboda

Europa mora biti mjesto na kojem se ljudi osjećaju slobodnima i sigurnima. EU brani temeljna prava i slobode svojih građana, kako je utvrđeno u Ugovorima, te ih štiti od postojećih i novonastalih prijetnji.

Zajedničke vrijednosti na kojima se temelje naši demokratski i društveni modeli temelj su europske slobode, sigurnosti i blagostanja. Vladavina prava i njezina presudna uloga u svim našim demokracijama ključno je jamstvo dobre zaštite tih vrijednosti, moraju je u potpunosti poštovati sve države članice i EU.

Moramo osigurati cjelovitost našeg državnog područja. Moramo znati tko ulazi u EU i biti oni koji o tome odlučuju. Učinkovit nadzor vanjskih granica apsolutan je preduvjet za jamčenje sigurnosti, poštovanje javnog poretka te za osiguravanje pravilnog funkcioniranja politika EU-a u skladu s našim načelima i vrijednostima.

Odlučni smo dodatno razvijati sveobuhvatnu migracijsku politiku koja u potpunosti funkcionira. Nastavit ćemo produbljivati našu suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita u borbi protiv nezakonitih migracija i trgovanja ljudima te kako bismo osigurali učinkovita vraćanja. Što se tiče unutarnje dimenzije, trebamo postići dogovor o učinkovitoj migracijskoj politici i politici azila. Treba postići konsenzus u vezi s Dublinskom uredbom radi njezine reforme utemeljene na ravnoteži između odgovornosti i solidarnosti, uzimajući u obzir osobe koje su iskrcane nakon operacija traganja i spašavanja.

Poduzet ćemo potrebne korake kako bismo osigurali pravilno funkcioniranje Schengena. Nadovezat ćemo se na našu borbu protiv terorizma i prekograničnog kriminala i jačati je te pritom poboljšavati suradnju i razmjenu informacija i dodatno razvijati naše zajedničke instrumente.

Bilten br. 61

Rujan 2019.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	5
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	5
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	7

Ojačat ćemo otpornost EU-a na prirodne katastrofe i one izazvane ljudskim djelovanjem. U tom su pogledu ključni aktivna solidarnost i združivanje resursa.

Moramo štititi naša društva od zlonamjernih kiberaktivnosti, hibridnih prijetnji i dezinformacija koje potječu od neprijateljskih državnih i nedržavnih aktera. Pristupanje rješavanju takvih prijetnji zahtijeva sveobuhvatan pristup uz veću suradnju, veću koordinaciju, više resursa te više tehnoloških kapaciteta.

Razvoj naše gospodarske osnove: europski model za budućnost

Snažna gospodarska osnova od ključne je važnosti za konkurentnost i blagostanje Europe, njezinu ulogu na svjetskoj razini te za stvaranje radnih mjesta. Budući da se globalno okruženje mijenja radi izazova u vezi s tehnologijom, sigurnosti i održivosti, moramo obnoviti temelj za dugoročan, održiv i uključiv rast te ojačati koheziju u EU-u. To zahtijeva postizanje uzlazne konvergencije naših gospodarstava i pristupanje rješavanju demografskih izazova.

Moramo osigurati da euro funkcionira za naše građane i ostane otporan, i to produbljanjem ekonomske i monetarne unije u svim njezinim dimenzijama, dovršetkom bankovne unije i unije tržišta kapitala te jačanjem međunarodne uloge eura.

Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećao naš učinak, potreban nam je integriraniji pristup kojim bi se povezale sve relevantne politike i dimenzije: produbljanje i jačanje jedinstvenog tržišta i njegovih četiriju sloboda, oblikovanje industrijske politike prilagođene budućnosti, rješavanje pitanja digitalne revolucije te osiguravanje poštenog i učinkovitog oporezivanja.

Jedinstveno tržište u svim svojim dimenzijama ključno je sredstvo u tom pogledu. EU si ne može priuštiti da nedovoljno iskoristi potencijal tržišta s pola milijarde osoba, posebice u području usluga. Ne smije se pozivati na kratkoročne poteškoće kao argument protiv dugoročne strategije koja je smjela, sveobuhvatna i usmjerena na budućnost. To mora ići ruku pod ruku s odlučnijom, sveobuhvatnijom i usklađenijom industrijskom politikom. EU-u su potrebna oba elementa, i to hitno.

Tijekom sljedećih nekoliko godina digitalna transformacija dodatno će se ubrzati te će imati dalekosežne posljedice. Moramo osigurati da je Europa digitalno suverena i da dobiva pošten udio koristi od tog kretanja. Našu politiku moramo oblikovati tako da se njome utjelovljuju naše društvene vrijednosti i promiče uključivost te da ostane kompatibilna s našim načinom života. U tu svrhu EU mora raditi na svim aspektima digitalne revolucije i umjetne inteligencije: infrastrukturi, povezivosti, uslugama, podacima, regulativi i ulaganjima. To mora biti popraćeno razvojem gospodarstva usluga i uključivanjem digitalnih usluga.

Istodobno, moramo ojačati ulaganja u vještine i obrazovanje građana, učiniti više za poticanje poduzetništva i inovacija i povećanje istraživačkih napora, a posebice rješavanjem pitanja rascjepkanosti europskih istraživanja, razvoja i inovacija. Ulaganje u našu budućnost znači i poticanje i podupiranje javnih i privatnih ulaganja, među ostalim u infrastrukturu, kako bi se financirao rast našeg gospodarstva i naših poduzeća, među ostalim MSP-ova.

U svijetu u kojem se sve više dovode u pitanje zajednička pravila i standardi, od ključne važnosti bit će promicanje jednakih uvjeta, među ostalim u području trgovine. To znači osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja u EU-u i na svjetskoj razini, promicanje pristupa tržištu, borbu protiv nepoštenih praksi, izvanteritorijalnih mjera i sigurnosnih rizika iz trećih zemalja te osiguravanje naših strateških lanaca opskrbe. Nastavit ćemo ažurirati europski okvir za tržišno natjecanje s obzirom na nova tehnološka i globalna kretanja na tržištu.

Izgradnja klimatski neutralne, zelene, pravedne i socijalne Europe

Europi je potrebna uključivost i održivost, uz prihvaćanje promjena koje proizlaze iz prelaska na zeleno gospodarstvo, tehnološkog razvoja i globalizacije, osiguravajući pritom da nitko ne bude zapostavljen.

Budući da učinci klimatskih promjena postaju sve vidljiviji i prisutniji, moramo hitno pojačati napore na upravljanju tom egzistencijalnom prijetnjom. EU može i mora biti predvodnik, i to pokretanjem temeljite transformacije vlastitog gospodarstva i društva, kako bi ostvario klimatsku neutralnost. To će se morati provesti tako da se uzimaju u obzir nacionalne okolnosti te na socijalno pravedan način.

Klimatska tranzicija pružit će nam pravu priliku da se moderniziramo i da istodobno postanemo globalni predvodnik u zelenom gospodarstvu. Naše politike trebale bi biti u skladu s Pariškim sporazumom. EU ne može biti jedini koji poduzima mjere: sve zemlje trebale bi pojačati napore u borbi protiv klimatskih promjena.

Uspjeh prelaska na zeleno gospodarstvo ovisit će o znatnoj mobilizaciji privatnih i javnih ulaganja, o uspostavi učinkovitog kružnog gospodarstva te integriranog, međupovezanog europskog energetskeg tržišta koje pravilno funkcionira i pruža održivu, sigurnu i cjenovno prihvatljivu energiju, uz puno poštovanje prava država članica na odlučivanje o vlastitoj kombinaciji izvora energije. EU će ubrzati prelazak na obnovljive izvore energije, povećati energetske učinkovitost, smanjiti ovisnost o vanjskim izvorima, diversificirati svoju opskrbu te ulagati u rješenja za mobilnost budućnosti.

Istodobno moramo nastaviti poboljšavati okoliš u svojim gradovima i ruralnim područjima, povećati kvalitetu naših zraka i voda te promicati održivu poljoprivredu koja je ključna za jamčenje sigurnosti hrane i poticanje kvalitetne proizvodnje. Bit ćemo predvodnici u borbi protiv gubitka bioraznolikosti i očuvanju ekosustava, uključujući oceane.

Prijelaz prema zelenijoj, pravednijoj i uključivijoj budućnosti podrazumijevat će kratkoročne troškove i izazove. Zbog toga je toliko važno popratiti taj prijelaz i pomoći zajednicama i pojedincima da se prilagode novom svijetu.

To zahtijeva pridavanje posebne pozornosti socijalnim pitanjima. Trebalo bi provesti europski stup socijalnih prava na razini EU-a i država članica, uzimajući u obzir odgovarajuće nadležnosti. Nejednakosti koje osobito utječu na mlade predstavljaju velik politički, društveni i gospodarski rizik; stvaraju se generacijski i teritorijalni jazovi te jazovi u obrazovanju i nastaju novi oblici isključenja. Naša je dužnost svima osigurati prilike. Moramo učiniti više kako bismo osigurali ravnopravnost između muškaraca i žena te prava i jednake mogućnosti za sve. Riječ je ujedno o društvenom imperativu i gospodarskoj prednosti.

Primjerena socijalna zaštita, uključiva tržišta rada i promicanje kohezije pomoći će Europi u očuvanju svojeg načina života, kao što će to učiniti i visoka razina zaštite potrošača i standarda hrane te dobar pristup zdravstvenoj skrbi.

Ulagat ćemo u kulturu i našu kulturnu baštinu koje čine srž našeg europskog identiteta.

Promicanje europskih interesa i vrijednosti u svijetu

U svijetu koji je sve nesigurniji, složeniji i promjenjiviji, EU mora slijediti strateški plan djelovanja i povećati svoju sposobnost samostalnog djelovanja kako bi zaštitio svoje interese, poštovao svoje vrijednosti i način života te dao doprinos oblikovanju globalne budućnosti.

EU će i dalje biti pokretačka snaga multilateralizma i svjetskog međunarodnog poretka utemeljenoga na pravima, osiguravajući pritom otvorenost i pravednost te potrebne reforme.

Podupirat će UN i ključne multilateralne organizacije.

EU će iskoristiti svoj utjecaj kako bi bio predvodnik u odgovoru na svjetske izazove, i to upućivanjem na daljnje korake u borbi protiv klimatskih promjena, promicanjem održivog razvoja i provedbom Programa do 2030., te suradnjom s partnerskim zemljama u pogledu migracija.

EU će promicati svoj jedinstveni model suradnje kao izvor nadahnuća drugima. Podupirat će europsku perspektivu europskih država koje su u mogućnosti i voljne mu se pridružiti. Provođit će ambicioznu politiku susjedstva. Razvijat će sveobuhvatno partnerstvo s Afrikom. EU će zajedno s globalnim partnerima koji dijele naše vrijednosti nastaviti s radom na globalnom miru i stabilnosti te promicanju demokracije i ljudskih prava.

Međutim, kako bi bolje branio svoje interese i vrijednosti te dao doprinos oblikovanju novog globalnog okruženja, EU mora postati samouvjereniji i učinkovitiji. Zbog toga moramo biti ujedineniji u stajalištima koja zauzimamo te odlučniji i učinkovitiji u izvršavanju našeg utjecaja. To također znači da moramo staviti na raspolaganje više sredstava i bolje iskorištavati ona koja su nam već dostupna te da moramo dati jasniju prednost europskim gospodarskim, političkim i sigurnosnim interesima i u tu svrhu mobilizirati sve politike.

Ambiciozna i čvrsta trgovinska politika kojom se osiguravaju pošteno tržišno natjecanje, reciprocitet i uzajamne koristi središnji je element u tom pogledu, i to na multilateralnoj razini u reformiranom WTO-u i u bilateralnim odnosima EU-a i njegovih partnera.

Zajednička vanjska i sigurnosna politika te zajednička sigurnosna i obrambena politika EU-a moraju postati aktivnije i reaktivnije te bolje povezane s drugim elementima vanjskih odnosa. EU također treba preuzeti veću odgovornost za vlastitu sigurnost i obranu, a posebice povećanjem ulaganja u obranu i poboljšanjem razvoja sposobnosti i operativne spremnosti; blisko će surađivati s NATO-om, uz puno poštovanje načela utvrđenih u Ugovorima te od strane Europskog vijeća, uključujući načela uključivosti, uzajamnosti i autonomije EU-a u donošenju odluka.

Odnosi sa strateškim partnerima, među ostalim našim transatlantskim partnerima i novonastalim silama moraju biti ključan element snažne vanjske politike. U tu svrhu potrebno je ostvariti mnogo više sinergija između EU-a i bilateralnih razina. EU može surađivati s drugim svjetskim silama na ravnopravnoj osnovi jedino ako izbjegne nesustavan pristup i djeluje ujedinenjeno uz potporu sredstava EU-a i država članica.

Ostvarivanje naših prioriteta

EU mora pristupiti rješavanju unutarnjih i vanjskih izazova na integriran način. Kako bi vanjsko djelovanje moglo biti učinkovito, potrebna nam je snažna unutarnja gospodarska osnova.

Naše institucije moraju se usmjeriti na ono što je doista bitno. U skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti EU mora imati važnu ulogu kada se radi o važnim pitanjima, a manju ulogu kada se radi o pitanjima od manje važnosti. Mora gospodarskim i društvenim akterima ostaviti prostora da dišu, stvaraju i budu inovativni. Bit će važno uključiti građane, civilno društvo i socijalne partnere te regionalne i lokalne aktere.

Naše institucije radit će u skladu s duhom i pismom Ugovorâ. Poštovat će načela demokracije, vladavine prava, transparentnosti i jednakosti među građanima i među državama članicama.

Dobro upravljanje također ovisi o strogoj provedbi i izvršavanju dogovorenih politika i pravila, što se mora pomno pratiti.

Svaka institucija trebala bi preispitati svoje radne metode i promisliti o najboljem načinu na koji može ispuniti svoju ulogu na temelju Ugovora.

EU si mora osigurati dovoljna sredstva za ostvarenje svojih ambicija, postizanje svojih ciljeva i provedbu svojih politika.

Institucije i države članice moraju raditi rame uz rame te iskoristiti svoje znatne resurse u zajedničkom nastojanju. Trebalo bi iskoristiti talente regionalnih i lokalnih aktera u korist svih tih napora.

Ovaj Strateški program prvi je korak u postupku koji će voditi institucije i države članice EU-a. Europsko vijeće pomno će pratiti provedbu tih prioriteta te će prema potrebi utvrditi daljnje opće političke smjernice i prioritete.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je tijekom kolovoza jednu sjednicu:

52. sjednicu, održanu 22. kolovoza, na kojoj je Odbor raspravio Izvješće o kandidatkinji Republike Hrvatske za članicu Europske komisije, u mandatnom razdoblju od 2019. do 2024. godine.

Na sjednici je predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković predstavio Izvješće o kandidatkinji Republike Hrvatske za članicu Europske komisije, u mandatnom razdoblju od 2019. do 2024. godine. Na sjednici Odbora za europske poslove prisustvovala je kandidatkinja Republike Hrvatske Dubravka Šuica. Nakon razgovora s Dubravkom Šuicom, Odbor za europske poslove je, potvrđujući svoju predanost nadzoru nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije i uvažavajući prethodno iskustvo Dubravke Šuice kao članice Europskog parlamenta izabrane u Republici Hrvatskoj, donio mišljenje kojim je prihvatio Izvješće.

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 31. kolovoza 2019. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskom saboru ukupno 12 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 5 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 7 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2019) 354	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru upravljanja za proračunski instrument za konvergenciju i konkurentnost za europodručje	1. 8. 2019. 28. 10. 2019.

REGIONALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2019) 359	Prijedlog odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju”)	5. 8. 2019. ...

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

[Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma, COM\(2019\) 352](#)

Komisija Komunikacijom postrožava mjere EU-a kako bi bolje zaštitili postojeće šume i održivo gospodarili šumama. Zaštitom postojećih šuma i održivim povećanjem šumskog pokrova lokalnim se zajednicama osigurava opstanak i povećavaju im se prihodi. Šume su i obećavajući zeleni gospodarski sektor, u kojem bi se moglo otvoriti od 10 do 16 milijuna radnih mjesta diljem svijeta. Za zaštitu i obnovu šuma potrebno je provesti odlučnije i djelotvornije europske mjere jer je, unatoč već poduzetom, stanje šumskog ekosustava i dalje krhko. Krčenje šuma ima razarajući učinak na bioraznolikost, klimu i gospodarstvo.

Komunikacija je odgovor na kontinuirano i rasprostranjeno uništavanje svjetskih šuma; u razdoblju od 1990. do 2016. nestalo je 1,3 milijuna četvornih kilometara šume, odnosno svakog je sata uništena površina otprilike veličine 800 nogometnih igrališta. Glavni su razlozi krčenja šuma potražnja za hranom, hranom za životinje, biogorivom, drvom i drugim proizvodima.

Emisije stakleničkih plinova povezane s krčenjem šuma drugi su glavni uzrok klimatskih promjena te je zaštita šuma važan dio odgovornosti za ispunjavanje obveza preuzetih u okviru Pariškog sporazuma. S gospodarskog i društvenog stajališta, opstanak 25 % svjetskog stanovništva ovisi o šumama, a one imaju i nezamjenjivu kulturnu, društvenu i duhovnu vrijednost.

Opći je cilj Komunikacije doprinijeti zaštiti i povećanju šumskih površina u svijetu kako bi se poboljšalo zdravlje ljudi i povećali izvori prihoda te budućim generacijama u nasljeđe ostavio zdrav planet.

Komisija je u Komunikaciji utvrdila pet prioriteta:

- smanjenje potrošačkog učinka EU-a na zemljište i poticanje potrošnje proizvoda iz lanaca opskrbe u EU-u koji ne uzrokuju krčenje šuma;
- suradnja sa zemljama proizvođačima na smanjenju pritiska na šume i na oblikovanju razvojne suradnje EU-a koja neće uključivati krčenje šuma;
- jačanje međunarodne suradnje radi zaustavljanja krčenja i propadanja šuma te poticanja njihove obnove;
- preusmjeravanje financijskih sredstava radi podupiranja održivijih praksi upotrebe zemljišta;
- osiguravanje dostupnosti i kvalitete informacija te pristupa informacijama o šumama i lancima opskrbe robom, kao i unapređenje istraživanja i inovacija.

U zaključku se ističe kako će za uspješnu provedbu Komunikacije biti potreban stalni dijalog između EU-a i njegovih partnera u svijetu, odlučno sudjelovanje privatnog sektora i aktivno savjetovanje s civilnim društvom te mobilizacija znatnih financijskih sredstava.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za rujan 2019.

- 4. – 6. rujna** – Helsinki – Međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici (ZVSP) i Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP)
- 8. – 9. rujna** – Helsinki – Međuparlamentarna konferencija o imigracijskim pitanjima
- 23. – 24. rujna** – Bruxelles – 5. sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor Europolu (JPSG)
- 30. rujna – 1. listopada** – Helsinki – Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji

Uredništvo [Biltena](#): Tanja Babić, Tatjana Briški, Gordana Genc, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak

©Hrvatski sabor / Kontakt: ured-mep@sabor.hr